

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ปัจจุบันอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือสุราประเภทต่าง ๆ มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี ซึ่งรวมไปถึงพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุราที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน จากการสำรวจขององค์การอนามัยโลก พบว่าค่าเฉลี่ยของการบริโภคเมื่อคิดเป็นร้อยละ 100 ethyl alcohol ในประชาชน 26 ประเทศ เท่ากับ 8 ลิตรต่อคนต่อปี และสูงสุดในบางประเทศเท่ากับ 22 ลิตร ต่อคนต่อปี จากการสำรวจของ Cahal Cisin และ Crossley พบว่าร้อยละ 68 ของผู้ที่อยู่ในอเมริกาดื่มสุราตามโอกาสและร้อยละ 12 เป็นพวกที่ดื่มจัด ผู้ดื่มส่วนมากจะมีอายุน้อย ฐานะดี มีการศึกษาอาศัยอยู่ในเมืองใหญ่ และชานเมืองมากกว่าในชนบทหรือเมืองเล็ก ๆ ในอเมริกาประมาณว่า มีผู้คิดสุราเรื้อรังที่เป็นชายร้อยละ 3-5 หญิงร้อยละ 0.10-1 ของประชากร ซึ่งใกล้เคียงกับสถิติในประเทศเยอรมัน สวีเดน เดนมาร์ก และอังกฤษ

✓ สำหรับประเทศไทยพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราก็เป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งและเพิ่มจำนวนสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากการสำรวจของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี พ.ศ. 2528 พบว่าประชากรอายุมากกว่า 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 26 เป็นผู้ดื่มสุรา โดยเป็นชาย ร้อยละ 46 หญิงร้อยละ 7 และร้อยละ 60 ของจำนวนครัวเรือนไทยจะมีสมาชิกอย่างน้อย 1 คนที่ดื่มสุรา ผลจากการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือสุรานี้มีผลทั้งต่อร่างกายผู้เสพในระยะเฉียบพลันและเรื้อรัง โดยผลเฉียบพลันนั้นแอลกอฮอล์จะออกฤทธิ์ต่อสมองส่วนควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ในกรณีที่บริโภคเข้าไปในปริมาณที่มากเกินไปที่ร่างกายจะสามารถขับแอลกอฮอล์ออกมาทางเหงื่อหรือปัสสาวะได้ แอลกอฮอล์จะออกฤทธิ์กดประสาทส่วนกลางอาจทำให้ผู้เสพยาันตรายถึงชีวิตได้ และผลเรื้อรังของการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จะกระทบต่ออวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้แก่ พิษต่อระบบทางเดินอาหาร ทำให้การดูดซึมอาหารของกระเพาะเสียไป พิษของแอลกอฮอล์ต่อลำไส้เล็ก , ท้องเฟ้อ , ทำให้ตับอ่อนเป็นพิษเรื้อรังส่งผลให้ความดันต่ำ , ทำให้เซลล์ตับทำลายกลายเป็นโรคตับแข็งในที่สุด , พิษ

แอลกอฮอล์ต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด เป็นจุดก่อให้เกิดอาการ โรคหัวใจวาย , โรคเบาหวาน และในกรณีที่มาตราเป็นผู้เสพสุราแอลกอฮอล์ยังเป็นพิษต่อทารกในครรภ์ด้วย แอลกอฮอล์ไม่เพียงแต่มีผลร้ายต่อสุขภาพร่างกายของผู้เสพเท่านั้น หากแต่พิษของแอลกอฮอล์ยังก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสุขภาพจิต พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้เสพนี้เองก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม , อุบัติเหตุ , หรือปัญหาความสูญเสียทางเศรษฐกิจ , ปัญหาการฆ่าตัวตาย เหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากการเสพสุราของประชาชนทั้งสิ้น จากความเสียหายที่สุราก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมทำให้ทุกสังคม พยายามค้นคว้าวิธีการในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสุราโดยตลอด นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเริ่มในสมัยสุโขทัย , มังรายศาสตร์ กฎหมายลักษณะพิจารณาอาชญากรรมและธรรมจักร์เทียมกัน , และ ในสมัยรัตนโกสินทร์ในสมัยรัชกาลที่ 4 ซึ่งประกอบด้วย ประกาศว่าด้วยคนเสพสุราในวันสงกรานต์ จ.ศ. 1219 และ กฎหมายภาษี จ.ศ. 1249 บทบัญญัติของกฎหมายปัจจุบันที่เกี่ยวกับการเสพสุรากระจัดกระจาย ในกฎหมายฉบับซึ่งมีฐานะแตกต่างกัน กล่าวคือ

การควบคุมปัญหาอันเกิดจากการเสพสุราในประเทศไทย ปัจจุบันแบ่งออกเป็น

5.1.1 มาตรการด้านการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการเสพสุรา

1. ปริมาณการผลิตสุรา ประเภทต่าง ๆ กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 แต่ปริมาณการผลิตเป็นไปตามนโยบายของกรมสรรพสามิต ซึ่งมีการกำหนดนโยบายเปิดเสรีเหล้าในปี 2542 และการเปิดเสรีไวน์ ในปี 2537 รวมถึงการขายตัวของตลาดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น พันช์ ทำให้ปริมาณเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในตลาดผู้บริโภคขยายตัวมากขึ้นในแต่ละปี สมควรที่จะต้องพิจารณาถึงการใช้นโยบายในการควบคุมปริมาณการผลิต เพื่อลดจำนวนการบริโภคของประชาชนเพื่อผลในการควบคุมปริมาณปัญหาที่เกิดจากการดื่ม

2. การควบคุมคุณภาพ, การกำหนดฉลาก มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 การควบคุมคุณภาพสุรา กำหนดไว้ภายใต้หลักเกณฑ์ของกฎกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2516) กำหนดขอบเขตว่าด้วยข้อกำหนดเกณฑ์คุณภาพสุราซึ่งกำหนดการแบ่งประเภท คุณลักษณะที่ต้องการ การบรรจุ ฉลาก การชักตัวอย่างและตัดสิน

เกณฑ์การกำหนดสารที่ให้โทษในสุรา กำหนดมานานแล้วกว่า 22 ปี และยังไม่มีการแก้ไข จึงสมควรแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ในปัจจุบันซึ่งเทคโนโลยีในการผลิตก้าวหน้า โดยควรลดจำนวนสารให้โทษที่มีอยู่ในสุราเพื่อคุ้มครองสุขภาพผู้บริโภคให้มากขึ้น การกำหนดฉลาก อยู่ใน มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 มีการกำหนดเพียงชื่อสุรา โรงงาน รายละเอียดเกี่ยวกับสุรา แต่หากเมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นผลบังคับที่ใช้ ในการลงโทษนั้น

น้อยมาก ก็มีเพียงแต่กำชับให้โรงงานผู้ผลิตมีการปรับปรุงคุณภาพ ควรมีบทกำหนดโทษเพื่อให้เข็ดหลาบจะได้ไม่มีการกระทำความผิดหรือเป็นการลดปริมาณการกระทำความผิด

3. การจำหน่ายสุร่ายู่ภายใต้การควบคุม พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ในเรื่อง ใบอนุญาตจำหน่ายสุราประเภทต่าง ๆ ซึ่ง ในทางปฏิบัติพบว่าสถิติการเก็บค่าธรรมเนียมจาก ใบอนุญาตทั้ง 7 ประเภทขึ้นเรื่อย ๆ (ตามความในบทที่ 3) โดยในเรื่องดังกล่าวไม่มีบทกำหนดใน ด้านควบคุมกฎหมายใบอนุญาต แต่ละประเภทไว้โดยเฉพาะสมควรนำมาตราการในการควบคุม ใบอนุญาตจำหน่ายสุรา ประเภทที่ 3-4 มาใช้อย่างเข้มงวด (ประเภทที่ 3 สำหรับการขายสุราทุก ชนิดครั้งหนึ่งเป็นจำนวนต่ำกว่าสิบลิตร ประเภทที่ 4 สำหรับการขายสุราที่ทำในราชอาณาจักรครั้ง หนึ่งเป็นจำนวนต่ำกว่าสิบลิตร) และประเภทที่ 5-6 เป็นลำดับรองลงมา (ประเภทที่ 5 สำหรับการขายสุราทุกชนิดครั้งหนึ่งเป็นจำนวนต่ำกว่าสิบลิตรเพื่อดื่ม ณ สถานที่ขาย ประเภทที่ 6 สำหรับการขายสุราที่ทำในราชอาณาจักรครั้งหนึ่งเป็นจำนวนต่ำกว่าสิบลิตรเพื่อดื่ม ณ สถานที่ขาย เป็นการชั่วคราวไม่เกินสิบวัน) เพราะเป็นบทบัญญัติโดยตรงที่มีผลต่อการควบคุมปริมาณการ บริโภคโดยตรง ณ. สถานที่ขายของผู้บริโภค

4. การควบคุมสถานที่ขายอยู่ภายใต้ พระราชบัญญัติ สุรา พ.ศ. 2493 ในส่วนที่ เกี่ยวกับการใบอนุญาตจำหน่ายสุรา โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์การห้ามจำหน่ายสุราบริเวณงานวัด ในส่วนของใบอนุญาตประเภทที่ 6 ซึ่งเป็นเรื่องในการจัดขายสุราที่ทำในราชอาณาจักรครั้งหนึ่งเป็น จำนวนที่ต่ำกว่า 10 ลิตรเพื่อดื่ม ณ.สถานที่ขายสุราเป็นการชั่วคราวไม่เกิน 10 วัน ส่วนใหญ่เป็นการ ขาบปลีกในงานนักขัตฤกษ์ต่าง ๆ งานชุมนุม ต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นข้อยกเว้นที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อ ขยายขอบเขตในการควบคุมการจำหน่ายสุราให้กว้างขวางยิ่งขึ้นในลำดับต่อไป

5. มาตรการทางภาษี พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 , พระราชบัญญัติจัดสรรเงิน ภาษีสุรา พ.ศ. 2527 การเก็บภาษีสุราใช้บทบัญญัติในพระราชบัญญัติสุรา 2493 เป็นหลัก เมื่อจัด เก็บมาตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติ สุรา พ.ศ. 2493 จึงนำมาทำการจัดสรรตาม หลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสุรา 2527

6. การควบคุมการโฆษณา ตาม พระราชบัญญัติอาหาร 2522 คำวินิจฉัยจากคณะกรรมการกฤษฎีกา ติความว่า สุรา เป็นอาหารจึงอยู่ภายใต้การควบคุมการโฆษณาซึ่งมีหลักเกณฑ์ ในพระราชบัญญัติอาหาร แต่ว่าในการปฏิบัติของคณะกรรมการอาหารและยายังไม่เข้ามาควบคุม เท่าที่ควรเนื่องจากความขัดแย้งทางด้านความคิดโดยแพทย์ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ว่าสุราจะมีความ หมายเป็นอาหารได้ เนื่องจากไม่มีผลในทางการสร้างเสริมส่วนต่าง ๆ ในร่างกาย และมีการจำกัด ความให้สุรา เป็นยาเสพติดชนิดที่เสพได้โดยถูกกฎหมาย จากความแตกต่างดังกล่าวจึงเกิดช่องว่าง ในการบังคับใช้กฎหมาย องค์การผู้มีอำนาจไม่เข้ามาเกี่ยวข้องยอมทำให้เกิดช่องว่างในการบังคับ

ใช้กฎหมายมากมาย ในส่วนของการควบคุมสื่อการโฆษณาสุรามิเฉพาะใน คณะกรรมการ ก.บ.ว. ห้ามโดยมีเงื่อนไขในส่วนของการโฆษณาทางโทรทัศน์ กรณี 22.00 นาฬิกา และห้ามการแสดง ภาพขณะดื่ม แต่ในทางปฏิบัติยังมีการกระทำละเมิดกฎหมายดังกล่าวอยู่ตลอดเวลา จึงเห็นว่า สมควรมีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างเข้มงวด และควรขยายขอบเขตให้กว้างออกไปในสื่อ อื่น ๆ เช่น วิทยุ , หนังสือพิมพ์ , นิตยสาร , ป้ายโฆษณากลางแจ้ง เป็นต้น

7. การกำหนดอายุขั้นต่ำแก่ผู้ซื้อและผู้เสพ ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 การ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดขายหรือให้หรือชักจูงให้เด็ก (ผู้ซึ่งอายุไม่ครบ 18 ปี บริบูรณ์) ดื่มสุรา โดย กำหนดโทษไว้เท่ากับสุโทษคือ จำคุกหนึ่งเดือนหรือปรับหนึ่งพันบาท และเรียกบิดามารดาของ เด็กมาทำทัณฑ์บน เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของประกาศคณะปฏิวัติเปรียบเทียบกับกฎหมายกำหนด อายุขั้นต่ำของผู้เสพสุราในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลีย(ดูรายละเอียดในบทที่ 4) เห็นว่าควรมีการเพิ่มอายุขั้นต่ำของผู้เสพสุราให้สูงขึ้น เป็น 21 ปี เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงที่เยาวชนของชาติมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคสุรา

8. การกำหนดเวลาจำหน่าย อยู่ในพระราชบัญญัติ สุรา พ.ศ. 2493 และ พระราช บัญญัติควบคุมโคกภักดิ์ พ.ศ. 2495 กำหนดระยะเวลาแห่งการขายสุราประเภทที่ 3 หรือประเภทที่ 4 ซึ่งเป็นร้านขายปลีกไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 3 ให้ขายสุราได้เฉพาะภายในเวลา 11.00-14.00 และ 17.00-02.00 น.ของวันถัดไป ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติควบคุมโคกภักดิ์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2504 ซึ่งห้ามการจำหน่ายหรือการดื่มไว้ แต่ไม่มีการบัญญัติห้ามกรณีที่ดื่มใน สมาคมหรือ สโมสร ตามใบอนุญาตจำหน่ายสุราประเภทที่ 7 ซึ่งเวลาดังกล่าวเหนืออำนาจ ให้มีการดื่มสุราใน ระยะเวลาอันยาวนานกว่า 9 ชั่วโมง ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวเหนืออำนาจให้มีการดื่มในระยะเวลาอาหาร กลางวัน อาหารเย็นและอาหารค่ำ ซึ่งรวมระยะเวลา แล้วยาวนานกว่า 9 ชั่วโมง ซึ่งตรงกับเวลา เปิดทำการของสถานเริงรมย์โดยทั่วไปอีกด้วย พบว่าเวลาดังกล่าวจะพบว่ามีอุบัติเหตุสูงขึ้น จึงเป็น เครื่องยืนยันได้ว่าระยะเวลาขายในปัจจุบันยาวนานเกินไปควรลดจำนวนเวลาลง และขยายการ บังคับไปยังใบอนุญาตประเภทอื่น ๆ อีกทั้งโทษที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติในส่วนนี้ กำหนดไว้ในพระราช บัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 เป็นโทษปรับไม่เกิน 50 บาท แต่ ในพระราชบัญญัติควบคุมโคกภักดิ์ พ.ศ. 2495 กำหนดให้มีโทษจำคุกด้วย ซึ่งเป็นความสัทถันของอัตราโทษทำให้เกิดช่องว่างใน การบังคับใช้กฎหมาย

5.1.2. มาตรการในการเฝ้าระวังความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเสพยา

1. การบังคับให้มีการตรวจ Chemical Test การตรวจแอลกอฮอล์ในลมหายใจ ความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537 ให้ใช้มาตรการตรวจปริมาณแอลกอฮอล์ในลมหายใจ โดยใช้เครื่อง Breath Analyzer Test หากแต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติ คือ การที่ค่าความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ในการแปลงค่าระหว่างความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในเลือดต่อลมหายใจ ในเครื่องเป่าลมหายใจนั้น ถูกกำหนดไว้ใน ประกาศกฎกระทรวงไว้ที่ 2,000 : 1 หากแต่เครื่องที่มีในประเทศไทยส่วนใหญ่ ซึ่งนำเข้ามาก่อนจะมีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวมีค่าสัมประสิทธิ์ ที่ 2,100 : 1 หรือ 2,300 : 1 ทำให้การอ่านค่าของแอลกอฮอล์ในลมหายใจของเครื่องคลาดเคลื่อนไปจากความจริงประมาณ 5 ถึง 13 % เป็นเหตุให้เจ้าพนักงานตำรวจส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้เครื่องเป่าลมหายใจ ปัจจุบัน รัฐได้ดำเนินการให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รับผิดชอบ ในการรับรองเครื่อง breath analyzer test เป็นเครื่องมือทางการแพทย์ โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นผู้รับรอง และให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นหน่วยงานกลางในการกำหนดมาตรฐาน เครื่อง calibration เครื่อง ให้มีค่าสัมประสิทธิ์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวต้องใช้ระยะเวลาประมาณ 2 ปี จึงจะสำเร็จ จากปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวทำให้ มาตรการบันทึกข้อมูลให้มีความเชื่อมโยงกันทั่วราชอาณาจักร หรือ ระบบ record keeping system และมาตรการลงโทษผู้ขับขี่ที่ทำการขับขี่ขณะมีเมามา ใช้ไม่ได้ผลตามไปด้วยเนื่องจาก การบันทึกข้อมูลและการลงโทษจะเกิดขึ้นเมื่อความปรากฏว่าผู้ขับขี่ขับขี่ในขณะมีเมามาโดยมีแอลกอฮอล์ในเลือดสูงกว่าที่กฎหมายยินยอมให้มีได้ในเลือด เท่ากับ 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ เท่านั้นโดยการที่จะพิจารณาว่าผู้ขับขี่มีปริมาณ แอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมาย ยินยอมให้มีหรือไม่นั้นทำได้โดยการตรวจโดยใช้เครื่อง breath analyzer test แต่เมื่อในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ตำรวจ แทบไม่มีการนำเครื่องตรวจเป่าลมหายใจมาใช้ ย่อมจะทำให้มาตรการในการบันทึกข้อมูล การลงโทษโดยการเพิกถอน หรือพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ ไม่ได้นำมาใช้ในทางปฏิบัติเลย

นอกจากประเด็นปัญหาเรื่องค่าสัมประสิทธิ์ในเครื่องแล้ว อีกปัญหาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจนำมาอ้างในการไม่ใช้เครื่อง breath analyzer test คือ ในกรณีที่ผู้ต้องสงสัยว่าขับขี่ในขณะมีเมามา ไม่ยินยอมให้มีการตรวจลมหายใจด้วยเครื่อง breath analyzer test แล้วตำรวจดำเนินการ บังคับให้ผู้ต้องสงสัยเป่าลมหายใจไปในเครื่องว่าผลที่ได้จากเครื่องวัดดังกล่าว จะถือว่าเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ โดยเป็นการละเมิดต่อเนื้อตัวร่างกาย หรือสิทธิเสรีภาพของตัวผู้ต้องสงสัย ทำให้ศาลไม่รับฟังนั้น ในประเด็นนี้ ในมาตรา 142 ของพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 บัญญัติว่า เจ้าพนักงานของจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถเมื่อ มีเหตุอันควร

เชื่อว่าผู้ขับขี่หรือบุคคลใดในรถฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่พนักงานจราจรมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ขับขี่ หรือบุคคลใดในรถฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินั้น ในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจรมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ขับขี่ฝ่าฝืน มาตรา 43 (2) คือ ขับขี่รถในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่ดังกล่าวทดสอบว่ามีอาการเมาสุราหรือไม่โดยวิธีการทดสอบ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จากพระราชบัญญัติ พิจารณาได้ว่า เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะสั่งให้มีการทดสอบเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ขับขี่ฝ่าฝืนบทบัญญัติ ใน มาตรา 43 (2) โดยเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น ในขณะที่ขับขี่ โดยมี เหตุอันควรเชื่อ (probable cause) ซึ่งอาจสรุปได้ว่าประกอบด้วยสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่องค์ประกอบของพยานหลักฐานจำนวนยอดที่มีผลต่อข้อสงสัยอย่างมากได้ว่ามีอาชญากรรมเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นแล้ว นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ต้องพูดถึงความจริงและพยานหลักฐานอย่างชัดเจนต้องรู้ขึ้นก่อนและหลังจากการจับกุมซึ่งจะได้เพียงพอกับข้อสงสัยที่แน่นอน โดยระดับความเชื่อตาม Probable Cause นี้ มีความหมายในทางที่น่าเชื่อได้อย่างมั่นคงว่า ผู้ต้องหาจะเป็นผู้กระทำความผิดและเจ้าพนักงานไม่ต้องแน่ใจอย่างปราศจากความสงสัย เพียงแต่มีเหตุผลและมีความรับผิดชอบเท่านั้น¹ และเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเช่นนั้น เจ้าพนักงานมีอำนาจในการสั่งให้ผู้ขับขี่ทำการทดสอบโดยการเป่าลมหายใจ โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความยินยอมของผู้ต้องสงสัย เนื่องจากการเป่าลมหายใจนั้น เป็นเพียงการรบกวนร่างกายเพียงเล็กน้อย และไม่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดหรือเสียหายใด ๆ ต่อร่างกายของผู้ต้องสงสัย จึงไม่เป็นการละเมิดสิทธิในเนื้อตัวร่างกายของผู้ต้องสงสัย พยานหลักฐานที่ได้มาจากการตรวจทดสอบนี้ ย่อมนำมาใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล และรับฟังได้ โดยมีการนำผลที่ได้จากเครื่อง และตัวเครื่องมาเบิกความประกอบกับพยานผู้เชี่ยวชาญ และในกรณีที่มีการกระทำความผิดซึ่งเกินกว่า 1 ครั้งในรอบ 5 ปี ควรมีการนำเอามาตรการคุมขัง 48 ชั่วโมง โดยไม่อนุญาตให้มีการประกันตัว มาใช้เพื่อที่จะเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดซ้ำซาก และมีกรณีลงโทษผู้ไม่ยินยอมกระทำตามกฎหมาย พระราชบัญญัติ จราจร ทางบก พ.ศ. 2522 ต้องระวางโทษปรับ ตั้งแต่ 400-1,000 บาท ตามมาตรา 157 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

¹ รจิต แสงมุก , มาตรการกักขังของมุลคดีอาญาก่อนการพิจารณาพิพากษาของศาล
 วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , พ.ศ. 2529 หน้า 11-12 .

2. กฎหมายอาญา

ก. บทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญา ว่าด้วยการกระทำความผิดขณะมีเมามา บัญญัติไว้ใน มาตรา 66 โดยหลักการแล้วก็ยอมรับว่าความมีเมามาทำให้ผู้เสพยาที่มีสภาพจิตใจที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นเดียวกับผู้วิกลจริต เมื่อกระทำความผิดจะได้รับการยกเว้นโทษเฉพาะกรณีที่เสพยาหรือสิ่งมีเมามาอย่างอื่นโดยไม่สมัครใจเท่านั้น แต่ถ้าเป็นความมีเมามาโดยสมัครใจกฎหมายบัญญัติห้ามอ้างความมีเมามาแก้ตัวว่าวิกลจริตตามมาตรา 65 โดยที่หลักเกณฑ์ในมาตรา 65 เป็นข้อยกเว้นโทษทางอาญาแม้การกระทำความผิดนั้นจะครบถ้วนทางองค์ประกอบความผิดและผ่านหลักเจตนามาแล้วก็ตาม เพราะคนวิกลจริตไม่มีความรู้ถึงผิดชอบอย่างคนธรรมดา การกระทำของคนวิกลจริตยอมถือไม่ได้ว่าเป็นการกระทำด้วยเจตนาบริบูรณ์อันควรแก่การลงโทษ และการอ้างข้อต่อสู้เรื่องวิกลจริตต้องพิสูจน์ให้ได้อย่างชัดเจนว่า ผู้กระทำได้กระทำในขณะที่ไม่รู้สภาพสำคัญ (nature & quality) ของการกระทำเพราะความวิกลจริต จึงจะได้รับการยกเว้นโทษหรือลดโทษน้อยลงเท่าที่จำเลยสามารถพิสูจน์ถึงขนาดของความวิกลจริตนั้นได้ ส่วนความมีเมามาจากการเสพยาเมานั้นไม่เป็นข้อแก้ตัว ตามมาตรา 66 เฉพาะอ้างเป็นข้อแก้ตัวไม่ได้ว่าไม่รู้ผิดชอบและยับยั้งไม่ได้ตามมาตรา 65 สำหรับคนวิกลจริต แต่ข้อเท็จจริงว่าจำเลยมีเจตนาอย่างไร คือรู้สำนึกหรือไม่ รู้ข้อเท็จจริงอะไรบ้าง ประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลอย่างไรเหล่านี้ อยู่นอกเหนือมาตรา 65, 66 ซึ่งจะต้องผ่านเรื่องเจตนาตามมาตรา 59 มาแล้ว และเป็นส่วนที่ศาลจะต้องพิจารณาจากเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงในคดีเป็นเรื่อง ๆ ไป ซึ่งในส่วนนี้เป็นเรื่องการบังคับใช้กฎหมายอาญาโดยการวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงของศาล และในแต่ละปีคดีที่มีข้อเท็จจริงดังกล่าวถูกนำขึ้นสู่ศาลเป็นจำนวนมากเป็นผลให้คำพิพากษาศาลในคดีลักษณะนี้มีบรรทัดฐานที่ชัดเจนเป็นผลให้ไม่ปรากฏปัญหาการบังคับใช้กฎหมายในส่วนนี้แต่อย่างใด

ข. ลหุโทษ ควรเพิ่มโทษทั้งในส่วนขอโทษจำคุกหนึ่งเดือนซึ่งควรขยายระยะเวลาจำคุกออกไป และในส่วนขอโทษปรับคือ หนึ่งพันบาทที่บัญญัติไว้ในปัจจุบันควรจะมีการปรับเพิ่มขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสมกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ค. วิธีการเพื่อความปลอดภัย ปัจจุบันการนำเอาวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาบังคับใช้มีผลน้อยมาก สิ่งที่สำคัญที่สุดของการนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาบังคับใช้คือการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตำรวจ , ราชทัณฑ์ , ศาล , อัยการ , สำนักงานคุมประพฤติ , อีกทั้งควรนำเอาเรื่องบริการสังคมหรือบริการสาธารณะมาพิจารณา ในการควบคุมปริมาณปัญหาที่เกิดจากการเสพยาในประเทศไทย โดยการบริการสังคม หรือ Community Service นี้ควรนำมาใช้แก่ผู้กระทำความผิดขณะมีเมามาที่ได้รับคำพิพากษาจำคุก 3 เดือนหรือน้อยกว่านั้น จำนวนชั่วโมงของ

การทำงานไม่ควรเกิน 70 ชั่วโมง และต่อเนื่องกันไม่เกิน สองสัปดาห์ หรือให้อำนาจสำนักงานคุมประพฤติกำหนดระยะเวลาเองเพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดขณะมีเมาแล้ว และเพื่อหลีกเลี่ยงการดำเนินชีวิตในทัณฑสถานในระยะเวลาอันสั้น อีกทั้งได้ให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสที่จะให้การบริการสังคมเพื่อชดใช้ความผิดที่ตนได้กระทำลงไป

3. มาตรการทางกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ลักษณะละเมิด ผลกระทบทั้งหลายที่สังคมหรือสมาชิกในสังคมได้รับจากผู้กระทำความผิดซึ่งเสพสุรานั้น ในบางฐานความผิดก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและร่างกายของผู้เคราะห์ร้ายเป็นจำนวนที่ไม่อาจประเมินค่าได้ นอกจากการลงโทษทางอาญาต่อผู้กระทำความผิดแล้ว ควรนำเอามาตรการทางกฎหมายแพ่งในลักษณะละเมิดมาใช้ในการเยียวยาสังคม หรือผู้ได้รับความเสียหายโดยใช้ค่าเสียหายในเชิงลงโทษนั้น โดยทั่วไปค่าเสียหายเชิงลงโทษ จะเรียกจากบุคคลผู้กระทำความผิดเป็นเกณฑ์ อย่างไรก็ตาม ในการเสพสุรา ผู้เสพเองก็ได้รับผลจากการดื่มนั้น และในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการฟ้องร้องให้บริษัทผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นจำเลยในคดีละเมิดโดยโจทก์ ซึ่งเป็นผู้บริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จนเกิดความมึนเมาแล้วไปขับรถยนต์จนประสบอุบัติเหตุ ฟ้องร้องบริษัทในข้อหาว่าผู้ประกอบการไม่ได้ให้คำเตือน หรือคำแนะนำถึงผลกระทบของการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์แก่เขา ซึ่งในคดีนี้ศาลตัดสินให้โจทก์ชนะ

4. พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ควรมีการบังคับใช้จริงให้มากขึ้นเพื่อผลในการบังคับใช้ เพราะปัจจุบันจำนวนข้าราชการพลเรือนทำผิดวินัยมีน้อยมากในแต่ละปี คือประมาณ 1 % ของจำนวนข้าราชการพลเรือนทั้งหมดซึ่งไม่สอดคล้องกับภาพพจน์ของสังคมที่มีต่อข้าราชการจึงควรพิจารณาถึงผลการบังคับใช้ของกฎหมายเป็นสำคัญ

5.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิดโดยผู้เสพสุราส่งผลกระทบมากมาย ต่อสังคม และรูปแบบของการกระทำความผิดมีความหลากหลายกฎหมายปัจจุบันที่มีข้อบัญญัติเกี่ยวกับสุราจึงปรากฏในกฎหมายหลายฉบับ ซึ่งแตกต่างกันโดยวัตถุประสงค์ของการบังคับใช้เป็นสำคัญ และเมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติของกฎหมายที่มีผลเกี่ยวข้องกับสุราทั้งหมดและสรุปได้ว่า ปัจจุบันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุราแบ่งได้ออกเป็น 2 ประเภท

1. กฎหมายที่บังคับใช้โดยตรงในส่วนของผลิตภัณฑ์สุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งในส่วนนี้ได้แก่ การควบคุมปริมาณการผลิต , การจำหน่าย , ภาษีจากค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และอากรแสตมป์สุรา ที่ปรากฏในพระราชบัญญัติสุรา การกำหนดคุณภาพของสุรา ภายใต้ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสุรา พ.ศ. 2511 และ การควบคุมการโฆษณาและฉลากตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ซึ่งปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายในส่วนนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประการ ได้แก่

1.1 ปัญหาที่เกิดจากความลักลั่นของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น การกำหนดสถานที่และเวลาในการจำหน่ายปรากฏอยู่ใน พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 และยังปรากฏข้อกำหนดความผิดเดียวกันใน พระราชบัญญัติ ควบคุมโรคภัย พ.ศ. 2495 ด้วย และโดยที่ข้อกำหนดความผิดเหมือนกัน หากแต่อัตราโทษแตกต่างกันโดยในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 มีโทษปรับ 50 บาท ในความผิดฐานจำหน่ายสุราเกินเวลาที่กำหนด แต่บทลงโทษในพระราชบัญญัติควบคุมโรคภัย พ.ศ. 2495 มีโทษจำคุกด้วยจึงเป็นช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมาย คือ พ้องตามพระราชบัญญัติฉบับใด ก็ลงโทษตามพระราชบัญญัติฉบับนั้น ซึ่งผิดวัตถุประสงค์ของกฎหมายในการควบคุมและจะทำให้ประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปไม่ได้อย่างสมบูรณ์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

นอกจากปัญหาในเรื่องอัตราบทลงโทษของกฎหมายที่แตกต่างกันแล้ว มาตรการในส่วนของภาษี การกำหนดฉลาก การกำหนดการโฆษณา และการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ซื้อและผู้เสพสุรา ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นบทบัญญัติที่มีผลโดยตรงต่อการควบคุมสุราในด้านต่าง ๆ ซึ่งปรากฏหลักเกณฑ์ดังกล่าวในกฎหมายหลายฉบับอันมีความแตกต่าง ทั้งในส่วนระดับของกฎหมายและระดับของอัตราโทษ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่ได้ผลเท่าที่ควร จึงควรนำเอามาตรการต่าง ๆ ดังกล่าวมารวมบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกัน เพื่อให้สะดวกต่อการศึกษาและทำความเข้าใจของประชาชน อีกทั้งเพื่อกำหนดให้อัตราความผิดและโทษอยู่ในระดับเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพสมดังเจตนารมณ์ของกฎหมายที่จะควบคุมปัญหาต่าง ๆ อันเกิดจากการเสพสุราอย่างแท้จริง

1.2 ปัญหาการขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายอันเกิดจากหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายเองเป็นสำคัญ ดังที่ได้เสนอถึงกฎหมายในการควบคุมปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเสพสุราในประเทศไทยโดยละเอียดข้างต้น สรุปได้ว่าการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคสุราของประชาชนปัจจุบันอยู่ภายใต้การบังคับใช้กฎหมายของ 3 หน่วยงาน

1. กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง ภายใต้พระราชบัญญัติ สุรา พ.ศ. 2493 ซึ่งกฎหมายบัญญัติในส่วนของควบคุมปริมาณการผลิต สถานที่จำหน่าย รวมถึงการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม และภาษีซึ่งรวมถึงอากรแสตมป์สุรา ในทุก ๆ ประเภทด้วย

2. กระทรวงอุตสาหกรรม ในส่วนของพระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

3. กระทรวงสาธารณสุข ในส่วนของควบคุมการโฆษณาและฉลาก

ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงกลไกการบังคับใช้แล้วจะเห็นว่า กรมสรรพสามิตเป็นหน่วยงานหลักที่มีอำนาจในการกำหนดปริมาณการผลิต ตลอดจนการนำเครื่องคั้นที่มีแอลกอฮอล์ไปสู่ผู้บริโภค ในขณะที่กระทรวงอุตสาหกรรม และ กระทรวงสาธารณสุข เป็นเพียงหน่วยงานที่รองรับคุณภาพและควบคุมฉลากซึ่งแทบจะไม่มีผลในทางการควบคุมการบริโภคของประชาชน และโดยที่กรมสรรพสามิตมีนโยบายในการหารายได้เพื่อสนับสนุนระบบการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งย่อมหมายถึง ความพยายามในการหารายได้จกค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจำหน่ายสุราประเภทต่าง ๆ รวมถึงในส่วนของอากรแสตมป์สุรา ให้ได้มากที่สุด จึงเป็นผลให้รูปแบบของการบังคับใช้ พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ภายใต้การควบคุมของกรมสรรพสามิต ไม่สามารถนำมาใช้เพื่อลดปริมาณปัญหาที่เกิดจากการเสพสุราได้อย่างเต็มที่ เนื่องมาจากความขัดแย้งระหว่างวัตถุประสงค์ของหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายกับเจตนารมณ์ของกฎหมายในเรื่องดังกล่าวเป็นสำคัญ ในส่วนของกรณีปัญหาจึงควรให้หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายหันมาให้ความสนใจกับพิษภัยอันเกิดจากการเสพสุรา ทั้งต่อตัวผู้เสพเองและสังคม เพื่อใช้ดุลยพินิจว่าจะหารายได้จากการควบคุมผลิตภัณฑ์เครื่องคั้นที่มีแอลกอฮอล์กับความเสียหายที่สังคมได้รับจากการเสพสุรา ว่าฝ่ายใดมีผลกระทบต่อประเทศชาติมากกว่า และถึงเวลาแล้ววี่งที่จะหันมาสนใจปัญหานี้อย่างแท้จริง

2. กฎหมายที่มีบทบัญญัติลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดซึ่งกระทำความผิดขณะมีเมามา โดยที่กล่าวมาข้างต้นแล้วว่า การกระทำความผิดโดยผู้กระทำความผิดอยู่ในภาวะมีเมานั้นมีรูปแบบของการกระทำที่แตกต่างกันออกไปและการบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์ในการลงโทษที่แตกต่างกัน ในส่วนนี้ไม่สามารถจะนำมาบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกันได้ เช่น ที่ปรากฏในกฎหมายอาญา ในส่วนของกฎหมายมาตรา 66 กฎหมายแพ่งลักษณะละเมิด พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

หากแต่ควรพิจารณาในส่วนของประสิทธิภาพในการบังคับใช้ตามกฎหมายต่าง ๆ เหล่า นั้น ว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายหรือไม่ ซึ่งในปัจจุบันยังปรากฏปัญหาบางประการ ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 , พระราชบัญญัติ ขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 , พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 หรือที่รวมเรียกว่า กฎหมายจราจร นั้นในปัจจุบันมีปัญหาและอุปสรรคจากการใช้เครื่องตรวจเป่าลมหายใจ (Breath Analyzer Test) โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์ในการแปลงค่าความสัมพันธ์ของแอลกอฮอล์ในลมหายใจต่อค่าแอลกอฮอล์ในเลือดไม่ตรงกับที่กฎหมายกำหนดไว้ ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจจับไม่นำเครื่องมือนี้มาใช้ ทำให้กฎหมายขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้นั้น ปัจจุบัน รัฐบาลเองตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวเป็นเครื่องมือทางการแพทย์ และให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นหน่วยงานกลางในการเทียบค่าหรือ Calibration เครื่องให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อให้หมดปัญหาในการใช้เครื่องมือดังกล่าว อีกทั้งให้อำนาจเจ้าพนักงานในการใช้ดุลพินิจเรียกตรวจ เมื่อมีเหตุ อันควรเชื่อว่าผู้ขับขี่กระทำความผิด โดยมีอำนาจในการใช้เครื่องตรวจดังกล่าว และในกรณีที่ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด ปฏิเสธการตรวจดังกล่าวเจ้าพนักงานก็มีอำนาจที่บังคับให้มีการตรวจลมหายใจเพื่อหาปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่เป็นการรบกวนร่างกายผู้ถูกตรวจเพียงเล็กน้อย ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาดินแดนที่ได้ชื่อว่าเป็นแดนแห่งเสรีภาพ ก็ยังอนุญาตให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดังกล่าวได้ ในส่วนของการรับฟังพยานที่ได้มาในชั้นศาลนั้น ให้นำผลจากการตรวจด้วย เครื่อง Breath Analyzer Test พร้อมตัวเครื่อง มาเบิกความประกอบพยานผู้เชี่ยวชาญ และเมื่อมีการใช้เครื่องมืออย่างจริงจัง จะทำให้มาตรการต่าง ๆ ต่อมาไม่ว่าจะเป็นเรื่องระบบบันทึกข้อมูล และการลงโทษโดยการเพิกถอนใบขับขี่ การพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ สามารถนำมาใช้ได้โดยผลจากการตรวจนั่นเอง และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการขับขี่ขณะมีเมเากิน 1 ครั้ง ใน 5 ปี ควรนำเอามาตรการคุมขัง 48 ชั่วโมง โดยไม่ให้มีการประกันตัวที่ใช้กันในประเทศสหรัฐอเมริกามาใช้เพื่อยับยั้งและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำซากอันเป็นมาตรการต่อไปมาใช้โดยลำดับ

ในส่วนของ พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มีบทบัญญัติที่จะควบคุมและลงโทษข้าราชการ ผู้เสพสุราจนครองสติไม่ได้ ไว้ใน มาตรา 98 โดยบัญญัติเป็นหลักให้ข้าราชการรักษาชื่อเสียง และเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการโดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว หากแต่มาตรฐานของการกำหนดโทษดังกล่าวของหน่วยงานต่าง ๆ ภายใต้ง.พ. แตกต่างกันไปแม้ในลักษณะของความประพฤติอย่างเดียวกัน ผู้เขียนเสนอให้มีการออกจดหมายเวียน หรือ ให้มีการจัดอบรมแนวทางในการกำหนดระดับโทษ เพื่อชี้แจงความเข้าใจต่อการกำหนด โทษของการเสพสุราอันถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยฐานประพฤติชั่ว โดย ก.พ. ต่อ หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อความเข้าใจในทางเดียวกัน และเพื่อสร้างบรรทัดฐาน ของการกำหนดโทษในกรณีดังกล่าวจะทำให้กฎหมายมีผลในการบังคับใช้สมดังเจตนารมณ์ต่อไป

สุดท้ายนี้ การจะบังคับใช้กฎหมายใด ล้วนต้องทำให้สอดคล้องกับความเป็นไปและความ
 สำคัญในทางเดียวกันของคนในสังคม ตราบใดที่การเสพสุรายังคงเป็นที่นิยมอยู่อย่างแพร่หลายและ
 นับแต่จะขยายจำนวนการบริโภคมากขึ้น การบังคับใช้กฎหมายไม่ว่าฉบับใด ๆ ก็จะมีผล
 สมบูรณ์ไม่ได้เลย ดังนั้น ควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขกฎหมาย สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่า คือ
 การต้องแก้ไข และสร้างบรรทัดฐาน (Norm) ใหม่ให้กับสังคม ในการเลิกค่านิยมในการบริโภค
 สุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ชนิดต่าง ๆ โดย

จัดให้มีการ รณรงค์งดดื่มสุราในวันสำคัญของชาติ และศาสนา

การใช้สื่อต่าง (multi media) เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงพิษ
 ภัยของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ต่อร่างกาย

การปลูกฝัง ค่านิยมไม่ดื่มสุราแก่เยาวชนของชาติ เป็นต้น

ซึ่งเมื่อมีการดำเนินมาตรการทั้ง 2 ด้าน ควบคู่กันไปแล้ว ผู้เขียนมีความเชื่อมั่นว่าปัญหาที่
 เกิดจากการเสพสุราในประเทศไทย ย่อมจะคลี่คลายและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นในที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย